

โครงการลดปริมาณขยะในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

หลักการและเหตุผล

ปัญหาขยะ ในรร .จปร .มีปริมาณมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยเป็นอย่างมาก การกำจัดขยะนับวันจะมีความยุ่งยากและต้อง สิ้นเปลืองพลังงาน เพิ่มขึ้น รร .จปร .มีกำลังพลครอบครัวพักอาศัยประมาณ ๖,๐๐๐ คนและมีนักท่องเที่ยว เดินทางท่องเที่ยวมากมาย ส่งผลให้ปริมาณขยะมากขึ้นตามไปด้วย ในขณะที่ ทบ.พิจารณาให้การสนับสนุนรถยนต์บรรทุกขยะเป็นลำดับสุดท้าย นอกจากนี้พื้นที่รองรับขยะนับวันจะหายากเพราะกระทบกับวิถีชีวิตชุมชน ดังนั้นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างถูกวิธี โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมจึงจะสามารถควบคุมปัญหาขยะได้อย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ ขยะทั่วไปมีลักษณะแตกต่างกันทางกายภาพ และคุณสมบัติต่างๆ การกำจัดขยะต้องเริ่มต้นจากการคัดแยกขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือน เพื่อดำเนินการกำจัดตามวิธีการที่เหมาะสมในขั้นต้นจำแนกขยะเป็น ๔ ประเภท คือ

๑.ขยะทั่วไป	สีฟ้า	
๒.ขยะเศษวัสดุพืช	สีเขียว	
๓.ขยะรีไซเคิล	สีเหลือง	
๔.ขยะพิษ	สีแดง	

เริ่มดำเนินการกำจัดขยะอย่างบูรณาการเริ่มตั้งแต่กลางปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา เดิมรร.จปร. มีปริมาณขยะเดือนละประมาณ ๕๐ ตัน เมื่อพิจารณาจำแนกขยะที่เกิดขึ้น แล้วพบว่าขยะส่วนใหญ่เป็นขยะเศษวัชพืช จึงพิจารณานำไปใช้ประโยชน์หากเป็นเศษ กิ่งไม้นำไปแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง หากเป็นเศษหญ้านำไปทำปุ๋ยหมักแบบไม่กลับกอง ขยะรีไซเคิลรวบรวมนำไปจำหน่ายให้กิจการเกิดรายได้ ขยะพิษนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ขยะทั่วไปนำไปกำจัดที่บ่อขยะของ อบต.พรหมณี ผลการดำเนินการดังกล่าวสามารถลด ขยะได้ทันทีเดือนละประมาณ ๓๐ ตัน กำลังพลมีงานทำมีรายได้มีจากการขายขยะรีไซเคิล

เฉพาะกำลังพลของสปร .รร.จปร.ดำเนินการมีรายได้จากการขายขยะรีไซเคิล ประมาณ เดือนละ ๑๐,๐๐๐- ๑๒,๐๐๐ บาท ได้ปุ๋ยอินทรีย์มีคุณภาพบำรุงดิน สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ลดรายจ่ายจากค่า นำขยะไปทิ้ง หากนำขยะไปทิ้ง มีค่าใช้จ่าย ประมาณเดือนละ ๓๖,๐๐๐ บาท เป็นค่าน้ำมันเดือนละ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าตอบแทนพนักงานประมาณเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท และธรรมเนียมบ่อขยะประมาณ เดือนละ ๑๒,๐๐๐ บาท การพัฒนาขึ้นไปรณรงค์ให้กำลังพลมีจิตสำนึกคัดแยกขยะ ตั้งแต่ต้นทาง ขยะรีไซเคิลมีการทำความสะอาดก่อนทิ้งเพื่อป้องกันการบาดเจ็บจากการ ขนย้ายเก็บรวบรวมจำหน่ายเป็นรายได้เสริม กำหนดวันเก็บขยะแต่ละชนิดให้เหมาะสม สอดคล้องกับปริมาณขยะโดยขยะรีไซเคิลเก็บเดือนละ ๑ ครั้ง(ทุกสิ้นเดือน) ขยะเศษ วัชพืชเก็บทุกวันพุธ นำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยและพัฒนาให้มีสารอาหารเหมาะสมกับพืช ต่อไปและขยะทั่วไปกำหนดวันเก็บตามปริมาณขยะ

โดยยึดหลัก ลดปริมาณขยะ (reduce) ด้วยการใช้อย่างประหยัด นำกลับมาใช้ ใหม่ (reused) เช่น การนำกระดาษที่เหลืออีกด้านหนึ่งมาใช้เป็นกระดาษร่างหนังสือ หรือตัดให้เล็กลงเข้าเล่มเป็นสมุดบันทึกช่วยจำและการรีไซเคิล (recycle) โดยจำหน่าย เพื่อผ่านกระบวนการรีไซเคิลนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เป็นการลดความสิ้นเปลือง ทรัพยากรในกระบวนการผลิต คาดหวังว่าเมื่อกำลังพลตระหนักและมีส่วนร่วมในการ กำจัดขยะตามหลักการดังกล่าว ปริมาณขยะจะลดลงเกิดผลดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อมในอนาคต

องค์ความรู้จากนักเก็บขยะ สบร.รร.จปร.รวมกลุ่มกันดำเนินการขยะรีไซเคิล โดยใช้พื้นที่เก็บขยะที่แฟลต ค .๕และแฟลตค .๖เป็นที่พักรวมขยะที่ได้จากการเก็บขยะจากบ้านพัก โดยมีจสอ.วินัย พัดตะเสนและจสอ.นิพัฒน์ ภารา แสงประโยชน์จากการทำหน้าที่พลจัตวารวบรวมขยะรีไซเคิลที่ผู้พักอาศัยบริจาคให้ บทเรียนคือขยะมีกลิ่นเหม็นและสกปรกต้องได้รับการทำความสะอาดและคัดแยกก่อนส่งขาย

องค์ความรู้จากผู้คัดแยก เมื่อได้ปริมาณขยะที่เพียงพอก็ติดต่อแม่บ้านที่ มีจิตอาสา ร่วมกันทำความสะอาดและคัดแยกเป็นกระดาศ ,แก้ว,ขวด,โลหะ ฯลฯ มัดรวมกัน ชั่งน้ำหนักและจดบันทึกข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนที่ได้รับคือการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางจะทำให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการขั้นต่อไป

ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ

- ๑.ลดปริมาณขยะ
๒. มีการรวมกลุ่มสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างโอกาส
- ๓.สภาพแวดล้อมดีขึ้น
- ๔.คุณภาพชีวิตกำลังพลดีขึ้น

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ของการลดปริมาณขยะ คือการมีจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชน (participation) โดยการคัดแยกขยะและทิ้งลงในภาชนะที่ถูกต้องตามชนิดเพื่อการกำจัดและใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องเหมาะสม สรุปง่ายๆ “ขยะ (ถ้าคัดแยกให้ถูกจังหวะ) คือ ขุมทรัพย์ ”